

Bosna i Hercegovina BRČKO DISTRIKT BOSNE I HERCEGOVINE Internacionalni univerzitet Brčko		Босна и Херцеговина БРЧКО ДИСТРИКТ БОСНЕ И ХЕРЦЕГОВИНЕ Интернационални универзитет Брчко
---	---	---

INTERNACIONALNI UNIVERZITET BRČKO

PRAVILNIK STUDIRANJA ZA TREĆI (III) STEPEN STUDIJA

Brčko, 2012.

Na osnovu člana 120. stav 3. Statuta Internacionalnog Univerziteta Brčko, u Brčkom broj: 3-04/11 od 22.10.2011. godine, Senat na sjednici održanoj dana 28.01.2012. godine donosi sljedeći:

PRAVILNIK STUDIRANJA ZA TREĆI (III) STEPEN STUDIJA

I OPŠTE ODREDBE

Član 1.

(1) Pravilnikom studiranja za treći (III) stepen studija na Internacionalnom Univerzitetu Brčko, u Brčkom (u daljnjem tekstu: Univerzitet) uređuje se organizacija i izvođenje trećeg stepena studija, upis na studij trećeg stepena, način provođenja ispita i istraživačkog rada, postupak prijave i odbrane doktorske disertacije, postupak promocije doktora nauka, kao i druga pitanja od značaja za realizaciju studija za sticanje naučnog zvanja doktora nauka na Univerzitetu.

(2) Na pitanja koja se odnose na donošenje i sadržaj studijskog programa, na status, mirovanje i prestanak statusa i mobilnost studenata doktorskih studija, kao i na druga pravila studija koja nisu uređena ovim Pravilnikom primjenjuju se odredbe zakona i drugih opštih akata Univerziteta.

Član 2.

(1) Doktorski studij na Univerzitetu mogu upisati studenti koji su završili magistarski studij i osigurali 300 ECTS kredit bodova. Po završetku dokorskog studija studenti dobijaju novih 180 ECTS kredita, tako ukupno imaju 480 ECTS kredita. Doktorski studij mogu upisati i studenti koji su završili magistarski studij po sistemu 4+2, a uslovi njihovog upisa i način studiranja su regulisani odredbama ovog Pravilnika.

(2) Trećim stepenom studija smatra se svaki studijski program koji daje pravo na sticanje diplome (akademske titule i naučnog zvanja) doktora nauka za određenu oblast.

(3) Studij se organizira u skladu sa Bolonjskim procesom sa Evropskim sistemom prijenosa i akumulacije bodova (u daljnjem tekstu: ECTS) na akreditiranim studijskim programima.

(4) Za stjecanje akademskog stepena doktora znanosti tokom studija potrebno je steći najmanje 180 ECTS, uz uvjet da je polaznik prethodno stekao ili mu je priznato 300 ECTS.

(5) Doktorski studij traje tri godine – VI semestara, u što je uključena i izrada i odbrana doktorske disertacije.

(6) Realizacija studijskog programa, odnosno nastave u pravilu počinje u zimskom semestru akademske godine, a može početi i u ljetnom semestru, u skladu sa odlukom Senata Univerziteta, odnosno Nastavno-naučnog vijeća fakulteta.

Član 3.

(1) Doktor nauka najviši je naučni (akademski) stepen koji se stiče na Univerzitetu.

(2) Studij završava izradom i odbranom doktorske disertacije na bosanskom, hrvatskom ili srpskom jeziku.

(3) Doktorska disertacija je rezultat originalnog i samostalnog naučnog rada kandidata (uz pomoć mentora) u odgovarajućoj naučnoj oblasti.

Član 4.

(1) Nakon završetka III (trećeg) stepena (dokorskog) studija, doktor nauka, između ostalog, ima sljedeće kompetencije:

Pokazuje sposobnost samostalnog istraživačkog rada u oblasti studija te samostalnost u primjeni vještina i metoda istraživanja u svojoj oblasti;

Pokazuje sposobnost sintetiziranja, eksplikacije, oblikovanja, primjenjivanja, dizajniranja, implementacije i prihvatanja procesa zasnovanih na nauci;

Originalnim istraživanjem doprinosi proširenju granica znanja naučnim radom, čiji neki dijelovi zaslužuju objavu u domaćim i međunarodno referentnim publikacijama;

Sposoban je za kritičku analizu, evaluaciju i sintezu novih i kompleksnih ideja;

U akademskom i profesionalnom kontekstu promovise tehnološki, društveni ili kulturni napredak u društvu zasnovanom na znanju.

II ORGANIZACIJA TREĆEG STEPENA STUDIJA

Organizator studija

Član 5.

(1) Visokoškolska ustanova (u daljem tekstu: organizator studija) organizuje i izvodi III (treći) stepen studija iz naučnih oblasti za koju je akreditovan.

(2) O organizaciji studija iz prethodnog stava, Odluku donosi Senat Univerziteta.

Član 6.

(1) Organizator studija pokreće inicijativu i utvrđuje prijedlog za organizovanje studija trećeg stepena, s time da prijedlog mora da sadrži:

Elaborat za pokretanje studijskog programa;

Vrstu i naziv studija;

Nastavni plan i program studija;

Popis svih modula sa nosiocima nastave i brojem ECTS studijskih bodova;

Kapacitet organizatora (mjesto izvođenja studijskog programa, podaci o prostoru i opremi) te broj mogućih kandidata;

Ime i akademske reference odgovorne osobe i svih drugih osoba angažovanih u realizaciji studija;

Uslove, nivo i vrstu/oblast obrazovanja kandidata koji mogu upisati studij;

Procjenu troškova studija i upisnine;

Zvanje koje se dodjeljuje završetkom studija.

(2) Prijedlog za organizovanje studija dostavlja se Senatu Univerziteta na donošenje konačne odluke.

Član 7.

(1) Senat Univerziteta utvrđuje opravdanost pokretanja studija i donosi nastavni plan doktorskog studija – studija trećeg stepena općih, stručnih i fakultativnih predmeta na prijedlog Nastavno-naučnog vijeća organizacione jedinice uz saglasnost Upravnog odbora.

Član 8.

(1) Organizator studija može organizovati interdisciplinarne i multidisciplinarne studije trećeg stepena za sticanje naučnog zvanja doktora nauka.

(2) Nastavni plan i program multidisciplinarnog studija usvaja Senat Univerziteta uz saglasnost Upravnog odbora Univerziteta.

(3) Senat Univerziteta će odrediti organizatora studija koji će biti nosilac organizacije interdisciplinarnog studija trećeg stepena na temelju matičnih oblasti.

(4) Međusobna prava i obaveze učesnika u izvođenju studija, kao i sva ostala pitanja koja se odnose na organizaciju studijskog programa, upis, oblast iz koje se stiče akademsko zvanje i diploma te mobilnost studenata, utvrđuju se posebnim ugovorom.

(5) U slučaju nemogućnosti realizacije obaveza iz ugovora, Senat Univerziteta donosi odgovarajuću odluku koja je obavezujuća za sve učesnike.

Član 9.

(1) Organizator studija može organizovati studij trećeg stepena sa drugim akreditovanim univerzitetom, fakultetima ili naučnim institutom na međunarodnom nivou, o čemu odluku donosi Senat Univerziteta.

Organizacija i izvođenje studija

Član 10.

(1) Na Univerzitetu se uvodi jedinstven sistem ocjenjivanja i vrednovanja rada studenta, kako slijedi:

- **Prvi parcijalni test 0-30 bodova** obuhvata 50% gradiva, organizuje se u toku nastave. Prvi parcijalni test se može organizovati pismeno ili usmeno i mogu mu pristupiti i redovni i vanredni studenti. Student je položio prvi parcijalni test sa osvojenih minimalnih 16,5 bodova.
- **Drugi parcijalni test 0-30 bodova** obuhvata preostalih 50% gradiva, organizuje se u toku nastave. Drugi parcijalni test se može organizovati pismeno ili usmeno i mogu mu pristupiti i redovni i vanredni studenti koji su položili prvi parcijalni test. Student je položio drugi parcijalni test sa osvojenih minimalnih 16,5 bodova.
- **Završni ispit 0-60 bodova** obuhvata ukupno gradivo. Završni ispit polažu studenti koji nisu položili oba parcijalna testa ili su propustili izlazak na parcijalne ispite. Završni ispit se može organizovati pismeno, usmeno ili pismeno i usmeno. Student je položio završni ispit sa osvojenih minimalnih 33 boda.
- **Seminarski rad 0-10 bodova** Ocjenjivanje seminarskog rada vrši se na osnovu sposobnosti studenta za samostalno korištenje predviđene literature i sadržaja seminarskog rada. Studenti su dužni uzeti teme i dobiti saglasnost od profesora ili asistenta najkasnije do završavanja druge sedmice predavanja i vježbi. Profesor ili asistent boduju seminarski rad. Studenti su dužni svoje radove dostavljati u elektronskoj formi u što kraćem roku, a najkasnije do kraja desete sedmice semestra. Profesor ili asistent su dužni u elektronskoj formi potvrditi prijem seminarskog rada u roku od tri dana od dobijanja rada od studenta.
- **Prezentacija seminarskog rada 0-10 bodova.** Student pristupa usmenoj prezentaciji seminarskog rada nakon što mu profesor ili asistent prihvate seminarski rad i odobre usmenu prezentaciju.
- **Prisustvo na predavanjima 0-5 bodova.** Profesor redovno evidentira prisustvo studenata na predavanju i time boduje prisustvo na predavanju od 0-5 bodova. Student (redovan/vanredan) je

obavezan prisustvovati predavanjima, o čemu se vodi evidencija prisustva studenata na predavanjima. Po završetku nastave iz tekućeg semestra predmetni nastavnik potvrđuje ispunjenje obaveza svojim potpisom u indeksu. U toku jednog semestra, student može neopravdano odsustvovati sa najviše 20% od ukupnog fonda časova (predavanja i vježbi) na jednom nastavnom predmetu. Ukoliko neopravdano izostane više od 20% od ukupnog fonda časova za određeni oblik nastave na nastavnom predmetu, predmetni nastavnik ne može potvrditi ispunjenje obaveza svojim potpisom u indeksu. Student koji ne ispuni obaveze prisutva na predavanjima i vježbama ne može pristupiti ovjeri semestra i polaganju ispita.

Student koji zbog bolesti ili opravdanog razloga odsustvuje sa nastave na određenom predmetu dužan je da opravda svoj izostanak, uz donošenje odgovarajućeg opravdanja ili potvrde izdate od nadležnog organa. Student opravdanje, odnosno potvrdu dostavlja predmetnom profesoru ili asistentu radi evidentiranja perioda odsustva i propuštenih obaveza studenta. O prisustvu na predavanjima vodi se Zapisnik o prisustvu na predavanjima koji sadrži sljedeće elemente: Naziv univerziteta, fakulteta, predmeta, ime i prezime nastavnika, te titula (V.profesor, R. profesor i docent) datum održavanja predavanja i termin održavanja predavanja, tabelu prisutnih studenata koja se sastoji od rednog broja, ime i prezime, smjer, status i potpis studenta. Na dnu zapisnika o prisustvu na predavanju potpisuje se Nastavnik/profesor. Zapisnik o prisustvu na predavanju se zaključuje sa zadnjim rednim brojem i datumom. Nakon održaog predavanja predmetni nastavnik/profesor dostavlja na studentsku službu. Univerzitet čuva evidenciju o prisustvu na predavanjima najduže godinu dana.

- **Prisustvo na vježbama 0-5 bodova.** Profesor/Asistent evidentira prisustvo studenata na vježbama i time boduje prisustvo na vježbama od 0-5 bodova. Student (redovan/vanredan) je obavezan prisustvovati vježbama, o čemu se vodi evidencija prisustva studenata na vježbama. U toku jednog semestra, student može neopravdano odsustvovati sa najviše 20% od ukupnog fonda časova (predavanja i vježbi) na jednom nastavnom predmetu. Ukoliko neopravdano izostane više od 20% od ukupnog fonda časova za određeni oblik nastave na nastavnom predmetu, predmetni nastavnik ne može potvrditi ispunjenje obaveza svojim potpisom u indeksu. Student koji ne ispuni obaveze prisutva na predavanjima i vježbama ne može pristupiti ovjeri semestra i polaganju ispita. Za opravdanje izostnaka važe pravila iz predhodnog stava.

O prisustvu na vježbama vodi se Zapisnik o prisustvu na vježbama koji sadrži sljedeće elemente: Naziv univerziteta, fakulteta, predmeta, ime i prezime nastavnika/asistenta, te titula (asistent, viši asistent) datum održavanja vježbi i termin održavanja vježbi, tabelu prisutnih studenata koja se sastoji od rednog broja, ime i prezime, smjer, status i potpis studenta. Na dnu zapisnika o prisustvu na vježbama potpisuje se nastavnik/asistent. Zapisnik o prisustvu na vježbama se zaključuje sa zadnjim rednim brojem i datumom. Nakon održavnih vježbi predmetni nastavnik/asistent dostavlja na studentsku službu Zapisnik o održanim vježbama. Univerzitet čuva evidenciju o prisustvu na vježbama najduže godinu dana.

- **Aktivnost na predavanjima 0-5 bodova.** Profesor boduje studente za aktivno učešće na predavanjima od 0-5 bodova.

- **Aktivnost na vježbama 0-5 bodova.** Profesor/Asistent boduje studente za aktivno učešće na vježbama od 0-5 bodova.

(2) U slučaju očekivane spriječenosti nastavnika ili saradnika u obavljanju nastavnih aktivnosti, o tome su dužni obavijestiti blagovremeno studenta putem mail-a, kao i o vremenu nadoknade nastave.

(3) Predmetni nastavnik je obavezan da u toku realizacije nastave organizira nadoknadu nastave/predavanja/vježbi (nastava predviđena nastavnim planom i programom) shodno nastavnim planu i programu, te da o tome blagovremeno obavijesti studente putem web stranice Univerziteta kao i Studentsku službu, te da dostavi zapisnike o prisustvu studenata na predavanjima i vježbama. Nadoknada nastave se treba izvršiti u toku 14, 15 i 16 sedmice tekućeg semestra.

(4) Na Univerzitetu se vodi evidencija o prijavi ispita kao i o polaganju ispita. Obrađuje se dokumentacija o položenim ispitima koja je propisana zakonskim i podzakonskim aktima, Statutom i drugim aktima. Studenti su obavezni prijaviti ispite elektronskim putem i dostavljanjem Prijave za polaganje ispita u studentsku službu. Univerzitet čuva evidenciju o prijavi i polaganju ispita najduže godinu od dana polaganja ispita.

Evidencija o prijavi ispita su Zapisnici o prisustvu na ispitu, koji sadrže sljedeće podatke: Naziv univerziteta, naziv fakulteta, naziv predmeta, nastavnika ili saradnika, datum te naziv prisutni studenti. U tabeli koja je sastavni dio zapisnika sadržani su sljedeći podaci: Redni broj, broj indeksa, ime i prezime studenta, smjer, model i potpis. Na kraju zapisnika naznačen je potpis nastavnika. Zapisnici se zaključuju sa zadnjim rednim brojem i datumom. Zapisnici o prisustvu na ispitu sačinjavaju referenti studentske službe na osnovu Prijave za polaganje ispita koje su studenti dostavili u studentsku službu. Zapisnike neposredno prije održavanja preuzimaju nastavnici, te ih po održanom ispitu vraćaju na studentsku službu.

Evidencija o položenim ispitima su: **Prijava za polaganje ispita** sadrži sljedeće podatke: Naziv univerziteta, naziv organizacione jedinice (naziv visokoškolske ustanove), broj upisnice/indeksa, status studenta redovan/venredan, ime i prezime studenta, godina studija, odsjek/smjer koji put izlaze na ispit, naziv predmeta iz kojeg se ispit prijavljuje, akademska godina u kojoj ste slušali predmet, nastavnik kod kojeg ste slušali predmet, datum ispita, datum prijave ispita, potpis studenta, ovjera studentske službe, datum polaganja ispita, pismeni dio (datum i ocjena), usmeni dio (datum i ocjena), konačna ocjena, potpis nastavnika/ispitivača. Drugi dio prijave Evidencija o ispitu sadrži ime i prezime studenta, godina studija, broj indeksa, naziv predmeta iz kojeg se prijavljuje ispit, koji put izlazite na ispit, datum ispita, konačna ocjena potpis nastavnika/ispitivača (profesori). Oba dijela prijave prijave ostaju u dosjeu studenta, **indeks** koji sadrži rubrike u koje se upisuju datum, prolazne ocjene (opisna, brojčana i slovna ocjena), potpis profesora i broj ECTS bodova, **elektronske evidencija** (u pregled bodovanja i ocjenjivanja studenata) koji vode nastavnici i saradnici i koja služi za potrebe univerziteta i tijelima kvaliteta

na univerzitetu, **matična knjiga upisanih studenata** u koju se unose prolazne ocjene na osnovu Prijave za polaganje ispita, matična knjiga sadrži rubrike koje su propisane Pravilnikom o sadržaju i načinu vođenja matičnih knjiga upisanih studenta i matičnih knjiga izdatih diploma i dodataka diplomu na Internacionalnom univerzitetu Brčko u Brčkom.

Član 11.

(1) Treći stepen studija sastoji se iz:

1. Izbora naučne oblasti u okviru koje će se raditi doktorska disertacija i izbora mentora;
2. Definisana studijskog programa, oblasti, podoblasti, discipline;
3. Pohađanja nastave i praćenje vrednovanja rezultata kroz utvrđene provjere znanja;
4. Prijave i prezentacije izabrane teme, pristupa i naučnog metoda doktorske disertacije;
5. Naučno-istraživačkog i praktičnog rada na izradi doktorske disertacije;
6. Odbrane rezultata rada doktorske disertacije;
7. Javne odbrane doktorske disertacije;
8. Objavljivanja dijelova istraživanja.

Član 12.

(1) Studijski programi trećeg stepena studija podijeljeni su na studijske godine i semestre.

(2) Studijski program trećeg stepena studija realizuje se kroz:

1. Nastavu;
2. Naučno-istraživački rad;
3. Izradu i odbranu doktorske disertacije.

Član 13.

(1) Početak nastave u zimskom i ljetnom semestru određuje se odlukom Senata, prema utvrđenom rasporedu nastave. Senat donosi najkasnije 7 (sedam) dana prije početka akademske godine za svaku godinu akademski kalendar i objavljuje putem oglasne ploče i web-stranice Univerziteta. Kalendar sadrži okvirne odrednice početka i završetka nastave zimskog i ljetnog semestra, termine održavanja nastave, termine održavanja ispita, datume značajne za Univerzitet i datume koji su neradni dani zbog praznika.

(2) Ovjera zimskog semestra počinje u sedmici poslije završene nastave u zimskom semestru i traje do početka ispitnih rokova.

(3) Upis u ljetni semestar vršit će se najmanje 5 dana prije početka nastave u ljetnom semestru.

(4) Ovjera ljetnog semestra počinje u sedmici poslije završene nastave u ljetnom semestru i traje do početka ispitnih rokova.

(5) Odlukom rektora definiše se vremenski period ovjere tekućeg semestra i upisa u sljedeći semestar.

(6) Nastavni proces se izvodi kroz predavanja, seminare, konsultacije te druge utvrđene oblike nastave.

(7) Nastava se izvodi ukoliko na jednom predmetu ima tri ili više studenata.

(8) Konsultativna (mentorska) nastava se obavezno izvodi ukoliko predmet sluša i manje od tri studenta, ili ako je ovakav vid nastave nužno organizovati zbog prirode (karaktera) studija.

(9) Prije početka akademske godine Senat na prijedlog Nastavno-naučnog vijeća organizacione jedinice donosi Odluku o usvajanju Nastavničkog tima (Plana pokrivenosti nastave) za sve organizacione jedinice u sastavu Univerziteta. Odlukom se utvrđuju odgovorno nastavno osoblje i saradnici za narednu akademsku godinu i plan pokrivenosti nastave.

Struktura studijskog programa

Član 14.

(1) Nastavni program trećeg stepena studija čine:

Studijske oblasti, podoblasti i discipline;

Opšti predmet;

Izborni predmeti; te

Istraživački, terenski i
praktični rad.

(2) Opšti predmet proširuju opšta znanja studenata iz studijske oblasti u funkciji izabranog studijskog programa. Izborni predmeti proširuju znanja studenata u izabranoj naučnoj oblasti.

Član 15.

(1) Student je dužan položiti sve ispite i obaviti sve ostale provjere znanja. Student polaže izabrane izborne predmete u januarsko-februarskom, aprilskom, junsko-julskom i septembarskom ispitnom roku prema ispitnim terminima i u dogovoru sa predmetnim profesorom. Narednu godinu student upisuje bez obaveze polaganja izabranih izbornih predmeta. Predmetni profesor može organizovati polaganje ispita u ispitnim rokovima izvan ispitnog termina. Kao datum polaganja ispita u prijavu za polaganje ispita, indeks, elektronsku evidenciju i matičnu knjigu unosi se datum sa ispitnih termina. Na Zapisnik o prisustvu na ispitu evidentira se datum sa ispitnog termina i datum održavanja ispita.

(2) Ukoliko student ne bude zadovoljan pozitivnom ocjenom dobijenom na ispitu ima pravo da podnese zahtjev za poništenje ocjene Dekanu u roku od 24 sata od momenta objavljivanja rezultata ispita na službenoj internet stranici Univerziteta i da ponovo ispit polaže na narednom ispitnom roku. Student može pred predmetnim nastavnikom polagati ispit tri puta, a po podnesenom zahtjevu studenta četvrti put ispit može da polaže pred komisijom od najmanje tri nastavnika iz iste uže naučne, odnosno nastavne oblasti. Putem oglasne ploče Univerziteta i usmenim saopštenjem nastavnog osoblja studenti su upoznati sa procedurom polaganja ispita pred komisijom.

(3) Ukoliko student ne podnese prigovor u roku iz stava 2. ovog člana može u toku akademske godine podnijeti zahtjev nastavno-naučnom vijeću za poništenje ocjene. Nastavno-naučno vijeće je dužno odlučiti o zahtjevu u roku od 30 dana od dana podnošenja zahtjeva.

(4) Studenti imaju pravo iznijeti svoja viđenja u pogledu kvaliteta nastave ili ostalih usluga Univerziteta, koje će razmatrati Nastavno-naučna vijeća fakulteta.

Član 16.

- (1) Status studenta doktorskog studija stječe se upisom u prvu godinu doktorskog studija odgovarajućeg studijskog programa.
- (2) Studij se organizira kao redovan i vanredan studij, ili učenje na daljinu (po dobijenoj saglasnosti ministarstva).
- (3) Status studenta prestaje završetkom studijskog programa i dobivanjem stepena za koji se školuje, ispisom prije završetka studija, odnosno ako student ne upiše sljedeću godinu studija ili ne obnovi upis u istu godinu u roku propisanom stavom 4. ovog člana, a ne miruju mu prava i obaveze studenta.
- (4) Ukoliko student ne obnovi upis u posljednju godinu studija u roku od 12 mjeseci a ne miruju mu prava i obaveze Odluku o prestanku statusa studenta donosi Dekan fakulteta.
- (5) Student koji je izgubio status studenta iz razloga navedenih u stavu 3. ovog člana može do početka akademske godine, a najkasnije do 01. oktobra tekuće godine da podnese pravo na ponovno sticanje statusa studenta.
- (6) Zahtjev za ponovno sticanje statusa studenta se podnosi Dekanu fakulteta koji o istom donosi Odluku.
- (7) Pravo na ponovno sticanje statusa studenta student može koristiti samo jednom u toku studija.

Član 17.

- (1) Nastavni plan i program doktorskog studija sadrži opšte i posebne uslove koje student mora zadovoljiti za sticanje određenih znanja, i to:
  1. Prikaz modula/predmeta sistematizovanih prema studijskim godinama i semestrima te prema pripadnosti predmeta, obaveznim i izbornim;
  2. Nastavni sadržaj predmeta;
  3. Broj ECTS studijskih bodova za svaki predmet;
  4. Prikaz organizacije i oblika nastave: predavanja, seminari, istraživački, terenski i praktični rad;
  5. Prikaz uslova za pohađanje nastave, polaganje ispita i realizacije pojedinih obaveza studija i izrade doktorske disertacije;
  6. Prikaz strukture doktorske disertacije sa brojem ECTS studijskih bodova i planiranim terminima za početak i završetak njene izrade.

Vrednovanje rezultata – ECTS studijski bodovi

Član 18.

- (1) Na Univerzitetu se organizuju prema praksi orijentisani doktorski studiji u trajanju od 3 odine i vrednuje se sa 180 ECTS studijskih bodova.

Član 19.

(1) Obim studijskog programa iznosi 60 ECTS studijskih bodova u jednoj studijskoj godini, odnosno 30 ECTS bodova u jednom semestru.

(2) Studijski program trećeg stepena studija realizuje se kombinovanjem utvrđenih oblika sati nastave, te istraživačkog rada, koji se organizuju u skladu sa karakterom studijskog programa, odnosno utvrđivanjem predviđenog raspona ukupnog opterećenja u pojedinom semestru ili akademskoj godini studija.

(3) Naučna, odnosno umjetnička istraživanja pretpostavljaju objavljivanje ostvarenih naučnih rezultata u naučnim časopisima i/ili prezentaciju na međunarodnim naučnim skupovima.

Član 20.

(1) Doktorski studij se organizira kao treći (III) stepen studija i nastavak je prvog (I) i drugog (II) stepena studija.

(2) Doktorski se studij realizuje kroz:

Šestu godinu studija: I i II semestar;

Sedmu godinu studija: III i IV semestar;

Osmu godinu studija: V – VI semestar.

Član 21.

(1) Od ukupno 180 ECTS bodova koji se postižu na doktorskom studiju struktura po vrstama aktivnosti je slijedeća:

Tabela 1. Treći ciklus studija

Redni broj	Šifra	Naziv predmeta	Sem.	Status	P	SIR	ESPB
PRVA GODINA							
1.		Metodologija naučno-istraživačkog rada	1	O	4	2	8
2.		Upravljanje znanjem	1	O	4	2	8
3.		<i>Predmet izbornog bloka 1</i>	1	IB	3	1	7
		<i>Sistemi za upravljanje e-učenjem</i>					
		<i>Operaciona istraživanja</i>					
4.		Istraživački rad za izbor teme i pregreda literature za doktorsku disertaciju	1	O	0	4	8
5.		<i>Predmet izbornog bloka 2</i>	2	IB	3	1	7
		<i>Odabrana poglavlja iz teorije grafova</i>					
		<i>Inteligentna obrada teksta</i>					
6.		<i>Predmet izbornog bloka 3</i>	2	IB	3	1	7
		<i>Odabrana poglavlja naprednih arhitektura softvera</i>					
		<i>Odabrana poglavlja iz informacionih sistema</i>					
7.		Izrada i objavljivanje prvog naučnog rada	2	O	0	6	7
8.		Doktorska disertacija - istraživanje teme 1	2	O	0	6	8
Ukupno časova					255	345	60
DRUGA GODINA							

1.		Upravljanje promjenama	3	O	4	2	8
2.		Predmet izbornog bloka 4	3	IB	3	1	7
		<i>Formalni jezici i automati</i>					
		<i>Dizajn i analiza algoritama</i>					
3.		Predmet izbornog bloka 5	3	IB	3	1	7
		<i>Kodiranje i teorija informacija</i>					
		<i>Integrirani informacijski sistemi</i>					
4.		Doktorska disertacija - istraživanje teme 2	3	O	0	6	9
5.		Predmet izbornog bloka 6	4	IB	3	1	7
		<i>Učenje na daljinu</i>					
		<i>Multimedijalni servisi u obrazovanju</i>					
6.		Izrada i objavljivanje drugog naučnog rada	4	O	0	6	8
7.		Doktorska disertacija - istraživanje teme 3	4	O	0	10	14
Ukupno časova					195	405	60
TREĆA GODINA							
1.		Doktorska disertacija - istraživanje teme 4	5	O	0	10	14
2.		Pisanje doktorske disertacije (obrada podataka doktorske disertacije)	5	O	0	10	14
3.		Izrada i objavljivanje trećeg naučnog rada	6	O	0	6	9
4.		Doktorska disertacija - istraživanje teme 5	6	O	0	6	12
5.		Obrana Doktorske disertacije	6	O	0	8	11
Ukupno časova					0	600	60
Ukupno ESPB							180

(5) Studenti prelaznici su studenti koji dolaze sa drugih fakulteta i univerziteta iz BiH i kojima se vrši priznavanje ispita na organizacionim jedinicama Univerziteta i upisuju se do 31.12. tekuće akademske godine.

Član

27.

(1) Na odgovarajuću godinu i program pojedinih doktorskih studija mogu se upisati (preći) kandidati koji su bili ili jesu studenti magistarskih studija upisani po propisima prije bolonjskog procesa i zakona o visokom obrazovanju, ali u okviru istih ili srodnih oblasti i pod uslovima koje, za svaku karakterističnu grupu kandidata ili pojedince, propisuje Senat Univerziteta.

(2) Na Univerzitetu postoji mogućnost upisa na doktorski studij kandidata koji su ranije (po starom sistemu) završili magistarski studij (u pravilu najkasnije do 2009/2010 akademske godine) i nakon određene prakse u zvanju magistra nauka žele da doktoriraju. U pravilu, ovim se kandidatima priznaje do 60 ECTS bodova dokorskog studija.

(3) Na zahtjev kandidata komisija za priznavanje ispita donosi Izvještaj o priznavanju ispita i naučnih radova (ispiti, naučni i stručni radovi) u kojem će komparacijom nastavnih planova i programa utvrditi priznavanje ispita i naučnih radova. Odluku o priznavanju ispita i naučnih

radova (ispiti, naučni i stručni radovi) donosi Senat na osnovu Izvještaja komisije o priznavanju ispita i naučnih radova (ispiti, naučni i stručni radovi).

(4) Na Univerzitetu postoji i mogućnost izrade i odbrane doktorske disertacije, namijenjen kandidatima koji već imaju zvanje doktora nauka iz matičnih i nematičnih struka (oblasti nauka).

Član 28.

(1) Strani državljani imaju pravo upisa na studij pod jednakim uslovima kao i državljani Bosne i Hercegovine, uz nostrifikaciju diplome ranije završenog stepena studija.

(2) Studenti iz stava 1. ovog člana mogu biti upisani na Univerzitet i u toku trajanja procedure nostrifikacije i ekvivalencije, s tim da su rješenje o nostrifikaciji i ekvivalenciji dužni dostaviti do kraja posljednjeg semestra upisanog stepena studija.

IV ORGANIZATORI STUDIJA I USMJERENJA

Član 29.

Univerzitet je počeo sa radom 13. X 2011. godine, u čijem je sastavu sedam fakulteta koji pokrivaju društvene, humanističke, prirodne i tehničko-tehnološke oblasti i koncept studija je 4+1+3 godine, odnosno 240 ECTS+60 ECTS +180 ECTS bodova na I, II i III stepenu studija.

- Fakultet za menadžment, sa sljedećim studijskim programima:

- poslovni menadžment,
- ekonomija,
- građevinarstvo,
- poljoprivreda i
- turizam i zaštita.

- Fakultet za informatiku sa sljedećim studijskim programima:

- poslovna informatika,
- profesor informatike i računarstva,
- profesor matematike i informatike,
- informatika i tehničko obrazovanje

- Fakultet za poslovno-civilnu bezbjednost sa sljedećim studijskim programima:

- Poslovno civilna bezbjednost i
- Zdravstvena njega i bezbjednost,

- Fakultet za saobraćajno inženjerstvo sa studijskim programom:
  - Drumski saobraćaj (cestovni promet),
- Fakultet za poslovne komunikacije sa studijskim programima:
  - Poslovne komunikacije,
  - Engleski jezik i književnost i
  - profesor BHS jezika
- Pravni fakultet sa sljedećim studijskim programom:
  - Opšte pravo.
  - Međunarodno pravo i
  - Unutrašnji poslovi-Kriminalistika.
- Učiteljski fakultet sa studijskim programima:
  - Razredna nastava,
  - Pedagogija,
  - Psihologija
  - Pedagogija i psihologija
  - Predškolsko vaspitanje i obrazovanje.

V PRIJAVA I ODBRANA DOKTORSKE DISERTACIJE

Mentor i komentor

Član 30.

(1) Mentor i komentor se određuje iz reda vanrednih i redovnih profesora, članova akademije nauka, te osoba u zvanju profesora iz uže naučne oblasti doktorske disertacije.

(2) Za mentora i komentora može biti imenovan i docent, te nastavnik, odnosno svaki naučni radnik koji je sposoban za izvođenje nastave na doktorskim studijama i ima najmanje 5 naučnih radova objavljenih ili prihvaćenih za objavljivanje u naučnim časopisima iz odgovarajuće naučne

oblasti.

(3) U pravilu, nastavnik, odnosno naučni radnik može istovremeno biti mentor za izradu najviše pet doktorskih disertacija.

(4) Mentor i komentor su dužni pregledati prijavu teme doktorske disertacije u roku 30 dana od dana njihovog prijema i odlučiti o davanju pisane saglasnosti da ih student može predati na ocjenu. Na zahtjev mentora ili komentora, Senat Univerziteta može produžiti ovaj rok, iz opravdanih razloga, za još 30 dana.

(5) Ukoliko mentor ili komentor bez opravdanog razloga u dužem vremenskom periodu ne ispunjava svoje obaveze ili iz opravdanih razloga nije u mogućnosti da ih obavlja, kandidat može inicirati promjenu mentora odnosno komentora. Odluku o promjeni mentora odnosno komentora, na prijedlog Nastavno-naučnog vijeća fakulteta, donosi Senat Univerziteta.

(6) Ukoliko mentor odnosno komentor nije u mogućnosti da u dužem vremenskom periodu vrši svoje dužnosti iz opravdanih razloga, ili razloga koji se mogu upisati u krivicu kandidata, mentor odnosno komentor može inicirati prestanak uloge mentora i komentora. Odluku o promjeni mentora odnosno komentora, na prijedlog Nastavno-naučnog vijeća fakulteta, donosi Senat Univerziteta.

(7) Nastavno-naučno vijeće organizatora studija, predlaže mentora kandidatu kod kojeg je došlo do promjene mentora, a Odluku o imenovanju mentora donosi Senat.

Član 31.

(1) Zadatak je mentora odnosno komentora da pomogne kandidatu u:

- ♣ Izboru i definisanju teme doktorske disertacije;
- ♣ Analizi kredibiliteta teze;
- ♣ Profiliranju plana i programa dokorskog studija;
- ♣ Definisanju pedagoških i didaktičkih specifičnosti individualnog dokorskog studija;
- ♣ Asistiranju kod organizacije i izvođenja studija;
- ♣ Izboru seminarских radova;
- ♣ Metodološkom profilisanju obrade teme koja je prihvaćena za doktorski rad;
- ♣ Definisanju, organizovanju i izvođenju istraživanja predviđenih studijem;
- ♣ Izboru osnovne i pomoćne literature;
- ♣ Selekciji i pronalaženju ostalih izvora potrebnih za uspješno završavanje rada;
- ♣ Koordinaciji sa 60ma koje su uključene u raznim fazama dokorskog studija;
- ♣ Reviziji dokorskog rada po fazama;

- ♣ Reviziji završenog rada;
- ♣ Pripremi kandidata za odbranu rada.

Prijava doktorske disertacije

Član 32.

- (1) Student stiče pravo da prijavi doktorsku tezu u toku trajanja I semestra.
- (2) Doktorska teza može se birati iz naučne oblasti izabranog studijskog programa.
- (3) Studenti koji su završili magistarske studije, odnosno studije II stepena obrazovanja po starom sistemu obrazovanja, doktorsku disertaciju mogu prijaviti u toku prvog semestra studija.

Član 33.

- (1) Radna verzija projekta (prijava teme) doktorske disertacije treba biti korektno jezički, stilski i tehnički oblikovana u skladu sa savremenim postupcima, tehnikom i tehnologijom izrade publikacija u oblasti naučnog i stručnog rada.
- (2) Tehnički izgled i obradu doktorske disertacije kandidat dogovara sa mentorom, odnosno komentorom, a u skladu sa Uputstvima za izradu radova.

Član 34.

- (1) Prijava teme doktorske disertacije sadrži:
  - ♣ Curriculum vitae kandidata;
  - ♣ Tema i radna hipoteza doktorske disertacije;
  - ♣ Naziv i radna struktura doktorske disertacije;
  - ♣ Kratak prikaz sadržaja pojedinih poglavlja;
  - ♣ Obrazloženje teme doktorske disertacije;
  - ♣ Metodološke napomene;
  - ♣ Spisak literature.

Član 35.

(1) Nakon dostavljene prijave teme doktorske disertacije i prijedloga mentora za izradu doktorske disertacije Nastavno-naučno vijeće daje prijedlog teme doktorske disertacije i mentora odnosno komentora Senatu Univerziteta radi donošenja odluke o odobravanju teme doktorske disertacije i imenovanju mentora.

(2) Nakon prijema prijave teme doktorske disertacije Nastavno-naučno vijeće fakulteta Senatu Univerziteta predlaže Komisiju za ocjenu podobnosti kandidata i teme doktorske disertacije.

(3) Komisija za ocjenu podobnosti kandidata i teme doktorske disertacije podnosi izvještaj Nastavno-naučnom vijeću organizatora studija u roku 30 dana od dana imenovanja Komisije za ocjenu podobnosti kandidata i teme doktorske disertacije.

(4) Nakon razmatranja izvještaja Nastavno-naučno vijeće organizatora studija u roku 30 dana Senatu Univerziteta podnosi prijedlog o prihvatanju ili ne prihvatanju izvještaja Komisije radi donošenja odluke.

(4) Na osnovu odluke Senata Univerziteta o prihvatanju izvještaja Komisije za ocjenu podobnosti kandidata i teme doktorske disertacije, student nastavlja svoj rad na naučnom usavršavanju.

Član 36.

(1) Student ima pravo da ukoliko je završio disertaciju preda završnu verziju doktorske disertacije u mekom uvezu Nastavno-naučnom vijeću organizacione jedinice nakon što ovjeri VI semestar.

(2) Prije predaje disertacije, mentor odnosno komentor je dužan da pregleda i izvrši reviziju doktorskog rada.

Član 37.

(1) Kandidat prilikom predaje završne verzije doktorske disertacije podnosi Nastavno-naučnom vijeću organizacione jedinice zahtjev za ocjenu i odbranu doktorske disertacije.

(2) Nastavno-naučno vijeće organizacione jedinice daje Prijedlog za imenovanje komisije za ocjenu doktorske disertacije Senatu od najmanje 3 (tri) člana Senatu Univerziteta. Odluku o imenovanju komisije za ocjenu doktorske disertacije donosi Senat.

(3) Komisija za ocjenu doktorske disertacije ima najmanje tri člana. Jedan od članova komisije za ocjenu doktorske disertacije je mentor. Mentor ne može biti predsjednik komisije za ocjenu i odbranu doktorske disertacije. Članovi Komisije moraju biti iz naučne oblasti iz koje se brani disertacija od kojih najmanje jedan član mora biti doktor nauka iz uže naučne oblasti iz koje se brani disertacija, a dva člana moraju biti iz šire naučne oblasti.

(5) Komisija za ocjenu doktorske disertacije dužna je u roku 30 dana od imenovanja da podnese izvještaj Nastavno-naučnom vijeću organizacione jedinice.

(6) Nakon razmatranja izvještaja Komisije za ocjenu doktorske disertacije, Nastavno-naučno vijeće organizacione jedinice u roku 30 dana dostavlja izvještaj odnosno Prijedlog prihvatanja/neprihvatanja Izvještaja Komisije za ocjenu doktorske disertacije Senatu radi donošenja konačne odluke.

Član 38.

(1) Ukoliko Senat Univerziteta ili Nastavno-naučno vijeće vrati disertaciju na dopunu, odnosno izmjenu, a kandidat u roku od šest mjeseci od dana prijema obavještenja o takvoj odluci ne postupi po primjedbama i sugestijama, smatra se da je odustao od daljeg rada na disertaciji.

(2) Odbijenu doktorsku disertaciju kandidat ne može ponovo prijaviti.

Odbrana doktorske disertacije

Član 39.

(1) Nakon što Senat donose Odluku o prihvatanju izvještaja Komisije za ocjenu o doktorske disertacije Nastavno-naučno vijeće organizacione jedinice podnosi Prijedlog Komisije za odbranu doktorske disertacije.

(2) Senat donosi Odluku o imenovanju članova komisije za odbranu doktorske disertacije i Odluku o zakazivanju javne odbrane doktorske disertacije. Komisija za odbranu doktorske disertacije ima najmanje tri člana.

(3) Članovi Komisije moraju biti iz naučne oblasti iz koje se brani disertacija od kojih najmanje jedan član mora biti doktor nauka iz uže naučne oblasti iz koje se brani disertacija, a dva člana moraju biti iz šire naučne oblasti.

(4) Mentor i pojedini članovi Komisije za ocjenu doktorske disertacije mogu biti i članovi Komisija za odbranu doktorske disertacije.

(5) Odbrana se organizuje najkasnije 3 mjeseca od dana imenovanja Komisije za odbranu doktorske disertacije.

(6) Senat Univerziteta obavještava javnost preko oglasne table Univerziteta ili web stranice Univerziteta.

(7) Obavještenje o odbrani sadrži:

- Ime i prezime kandidata;
- Naziv doktorske disertacije;
- Mjesto i vrijeme odbrane disertacije.

(8) Kandidat kome je zakazana javna odbrana obavezan je dostaviti doktorsku disertaciju u pet primjeraka tvrdog uveza sedam dana prije zakazane odbrane.

Član 40.

(1) Javna odbrana doktorske disertacije pred Komisijom ima sljedeći tok: Predsjednik Komisije iznosi podatke o kandidatu i daje kratki prikaz rada, nakon čega kandidat iznosi kraći rezime,

rezultate i zaključke do kojih je došao u svojoj disertaciji, a zatim članovi Komisije postavljaju (u pravilu najviše tri) pitanja.

(2) Komisija za odbranu disertacije, nakon provedenog postupka vijećanja, donosi odluku o tome je li kandidat odbranio ili nije odbranio disertaciju.

(3) Predsjednik Komisije saopštava odluku i javno proglašava uspješnu odbranu u toku odbrane doktorske disertacije.

Član 41.

(1) Komisija za odbranu doktorske disertacije podnosi Nastavno-naučnom vijeću organizacione jedinice i Senatu Univerziteta izvještaj o toku i rezultatu odbrane doktorske disertacije.

(2) Doktorska je disertacija javni naučni rad te se može nakon odbrane u cijelosti objaviti (kao knjiga) ili se može objavljivati u naučnim ili stručnim publikacijama, i to u dijelovima koji predstavljaju tematske cjeline.

VI DIPLOMA

Član 42.

(1) Diplomom doktora nauka stiče kandidat koji je položio sve ispite utvrđene nastavnim programom trećeg stepena studija i odbranio doktorsku disertaciju na način propisan statutom Univerziteta i ovim Pravilima.

(2) Uz diplomu se izdaje i dodatak diplomi radi detaljnijeg uvida u nivo, prirodu, sadržaj, sistem i pravila studiranja i postignute rezultate tokom studija.

Član 43.

VII ODUZIMANJE ZVANJA DOKTORA NAUKA

(1) Ako se nakon sticanja akademskog zvanja doktora nauka pojavi osnovana sumnja da doktorska disertacija ne predstavlja samostalni istraživački rad ili da kandidat nije, u vrijeme odbrane disertacije, ispunjavao druge, ovim Pravilnikom propisane uslove, sprovodi se postupak za oduzimanje akademske titule i zvanja «doktora nauka», shodno odredbama ovog Pravilnika.

(2) Prijedlog za pokretanje postupka za oduzimanje akademskog zvanja doktora nauka može podnijeti svako lice koje smatra da doktorska disertacija nije samostalni istraživački rad ili da kandidat u vrijeme odbrane doktorske disertacije nije ispunjavao druge propisane uvjete, uz predodžbu i navođenje dokaza o navedenoj tvrdnji.

(3) Prijedlog se dostavlja Nastavno-naučnom vijeću Fakulteta koji isti razmatra i pokreće proceduru za oduzimanje zvanja doktora nauka ukoliko prijedlog smatra opravdanim.

(4) Konačnu odluku o oduzimanju akademskog zvanja doktora nauka donosi Senat Univerziteta, na prijedlog Nastavno-naučnog vijeća organizacione jedinice, nakon održane rasprave sa kandidatom, mentorom i eventualno komisijom koja je učestvovala na odbrani doktorske disertacije.

(5) Ukoliko kandidat ne uspije da opovrgne tvrdnje lica koje je podnijelo prijedlog, Senat je dužan da u roku od mjesec dana donese pismenu odluku o oduzimanju zvanja doktora nauka, te istu objavi u sredstvima javnog informisanja i Službenom glasniku Vlade Distrikta Brčko.

(6) Nakon oduzimanja zvanja doktora nauka kandidatu se ostavlja mogućnost da ponovo prijavi novu temu za izradu doktorske disertacije u skladu sa ovim Pravilnikom.

VIII PROMOCIJA DOKTORA NAUKA

Član 44.

(1) Diploma o stečenoj akademskoj tituli i naučnom zvanju doktora nauka na Univerzitetu uručuje se prilikom javnog i svečanog proglašavanja kandidata za doktora nauka.

(2) Promociju doktora nauka i uručivanja diplome obavlja Rektor Univerziteta.

(3) Promociji doktora nauka mogu da prisustvuju i članovi komisija za odbranu doktorskih disertacija.

Član 45.

(1) Prilikom promocije doktora nauka čita se biografija kandidata, njegova stručna, naučna i društvena aktivnost, stav Komisije za odbranu doktorske disertacije i datum odbrane.

(2) Mentor ili komentor, odnosno član Komisije za odbranu doktorske disertacije saopštava naziv i sadržaj disertacije, kao i naučne rezultate do kojih je kandidat došao u toku rada na disertaciji.

Član 46.

(1) Promocija doktora nauka završava se konstatacijom rektora Univerziteta da su ispunjeni svi uslovi za proglašenje kandidata za doktora određene oblasti nauka i uručivanjem diplome.

Član 47.

(1) Kandidati koji su odbranili doktorsku disertaciju upisuju se u matičnu knjigu izdatih diploma i dodataka diplomu doktoranata III stepena studija.

Član 48.

(1) Do dodjeljivanja diplome doktora nauka, kandidatu se izdaje uvjerenje o završenom III stepenu studija-doktorski studij.

(2) Na zahtjev studenta izdaju se i druge isprave o studiju kojima se potvrđuje status studenta, kao i drugi podaci o kojima se vodi službena evidencija.

(3) Univerzitet, odnosno organizacione jedinice Univerziteta nisu dužne čuvati indeks nakon što se studentima dodijeli originalna diploma.

VIII PRELAZNE I ZAVRŠNE ODREDBE

Član 49.

Ovaj Pravilnik stupa na snagu danom donošenja.

Predsjedavajući Senata Univerziteta

Prof. dr. Velimir Sotirović
Prof. dr. Velimir Sotirović

Broj: 01-06-03/12

Datum: 28.01.2012. godine